

Naša Vilma se je izgubila.

Spisal E. Gangl.

Svoje dni smo bili majhni še 'vsi trije: jaz in moji sestrici Poldka in Vilma. Pa vendar je bila Vilma najmlajša in najmanjša: pravi pravcati otrok. Imeli smo jo kakor za igračo. Jaz sem bil že vseh muh poln in posebno nerad sem se učil slovnice, kar ni bilo lepo. Pa tudi dobro ne, ker sem imel mnogo sitnosti zaradi tega. Poldka in Vilma še nista hodili v šolo. Jaz pa sem bil že kolikortoliko učen in zato sem se čutil veljavnega in ponosnega, kadar sem čital v knjigi in sta me sestrici gledali od daleč ali od blizu, kakor je že nanesa prilika. Čutil sem se moškega in velikega, a onima dvema sem dopovedoval, da sta zgolj nevešča otroka in prav čisto nič drugega. In dobro se mi je zdelo, če se je Poldki in Vilmi pobesil nosek, češ: Zdaj-le sem jima povedal, kar jima gre!

A že iz tega lahko izprevidite, da sem bil otrok tudi jaz: za glavo večji od Poldke, Vilma pa za poldrugo glavo manjša od mene. Z njima sem se igral poleti pred hišo in na dvorišču, pozimi v sobi ob topli peči, spomladi na vrtu, jeseni pod jablano ali hruško, kjer je bilo več in slajšega sadja. Naša mamica je imela z nami mnogo skrbi in jeze, pa tuintam tudi kaj veselja, kakor smo že ravno bili razpoloženi: zdaj nagajivi in sitni, zdaj pohlevni in poslušni.

Pa tudi z mojo velikostjo ni bilo kdo ve kako imenitno. Če sem hotel pritisniti kljuko, visoko pričvrščeno na stričevih vratih, sem se moral speti na prste prav tako kakor Poldka ali Vilma. No, pa kaj bi pravil na dolgo in široko! Saj veste: otrok je otrok, in majhno je majhno!

In vendar je bilo takrat tako lepo živeti! Nič pravih skrbi. Pa da ne lažem: kadar smo klali, smo se kosali, kdo bo prvi vstal in prvi prijel prešička za rep, da bo kolina obilnejša. Kadar smo voščili očetu ali mamici za god, smo se zopet kosali, kdo bo lepše čestital, da bo darilo izdatnejše. Kadar je prihajal Miklavž, smo zopet tekmovali, kdo bo pridnejši, da bodo njegovi darovi bogatejši. In tako dalje. In to so bile naše skrbi. Niso nam sicer delale sivih las, a skrbi so bile vendarle.

Nekoč pa smo bili prav močno v skrbeh vsi, to se reče: naša mamica, Poldka, jaz in pa naša sosesčina daleč naokrog. To je bilo tistikrat, ko se je naša Vilma izgubila.

Ker je bila naša Vilma med nami najmlajša in najmanjša, smo jo vsi neizrečeno radi imeli, kakor da smo vsi samo zaradi nje. Tako so jo vsi negovali in se ji dobrikali, da se mi je časih kar zamalo zdelo. Zlasti če je bil njen god ali kaj takega. Pa tudi našemu stričku in naši tetki je Vilma prirasla k srčku.

Striček in teta sta imela svojo hišo z dolgim hodnikom, z dvoriščem, kjer so rasle slive, in z vrtom, kjer se je rdelo grozdjiče, tista sladka dobrot! Grozdjiče in slive so bile za nas, vse drugo za strica in teto. No, no, no! Tudi kaj drugega je bilo za nas! V omari tam pri vežnih vratih ali v sobi ali v kleti — povsod je bilo vedno kaj takega, kar je bilo za nas. Samo treba je bilo priti k stričku in tetki, se postaviti pred omaro in pogledati zdaj nanjo, zdaj strička ali tetko. In precej sta razumela, koliko je bila ura. Pa kaj bi tudi ne! Saj sta bila pametna in razumna.

Zato pa smo tako radi hodili tja dol k stričku in tetki. Njiju hiša je stala od naše hiše precej v stran, tako-le kakih pet minut — morda malo več ali malo manj, pa če bi bilo tudi deset minut — saj to še ni taka reč! Najprej smo šli od naše hiše naravnost do tiste ózke ulice poleg hišice našega starega očeta, potem smo šli po tej ulici tja do lesenih stopnic, ki drže do jarka, koder teče lena in umazana Bojica. Potlej smo šli po brvi na ono stran, pa še nekoliko na levo in — evo! — bili smo pri stričevih! Za to pot sem vedel tako dobro, da bi bil prišel k stricu tudi o polnoči, če bi me ne bilo strah. Prav tako sta vedeli zanjo tudi Poldka in Vilma.

In kakor vsako leto meseca velikega travna je imela naša Vilma svoj god tudi tisto leto,* ko se nam je izgubila. V pratiki je stalo tako, da bo najprej praznik sv. Rešnjega Telesa ali Telovo, kakor pravimo pri nas, potem pa bo precej drugi dan Vilmin god. Tako smo že vse prej preštudirali, zakaj to je bil za našo hišo dogodek, ki se je bilo treba zanj dostojno pripraviti.

In res!

Najprej je bil praznik sv. Rešnjega Telesa, in veliko in lepo procesijo so napravili po mestu. Očka naš je zaklenil hišne duri, in vsi smo šli za procesijo. Poldki in Vilmi je mamica sešila beli krilci in jima nakodrala lase. Ves teden prej sta morali nositi v laseh polžke, da so se lasje lepo zvili. Pri procesiji sta stopali skupaj, vsaka lično košarico v rokah, in vse polno dišečih rožic v nji, da sta jih sipali na pot. Procesija je šla po mestu semintja, med hišami, ki so imele razsvetljena okna in mnogo, mnogo lepih cvetic po oknih. Majhne vrtove so napravili po oknih, da je bilo lepo hoditi Sinu božjemu z nami po ulicah. Zvonovi so peli, in solnce je svetilo na zemljo, da je bila videti vsa pozlačena.

Drugi dan pa je bil Vilmin god.

Jaz sem ji čestital na vse zgodaj, ker sem moral potem v šolo. Tetka in striček sta ji poslala vezilo že prejšnji večer. Njiju dekla je prinesla k

nam polno košaro samih lepih in dobrih reči. Postavila je košaro na mizo in rekla Vilmi: »To-le pošiljata striček in tetka Vilmi za god.«

In Vilma je bila teh darov neizrečeno vesela. Tleskala je z rokami in odskakovala od tal. In z njo smo se veselili vsi drugi. In rekla je: »Mamica, jutri popoldne, ko bo moj god, napravimo dobro južino, in tudi striček in tetka morata priti k nam, da bomo veseli.«

»Prav tako! Pa pojdeš jutri zjutraj tja in povabiš strička in tetko, da prideta k nam.«

* * *

Ob enajstih sem se vrnil iz šole domov.

»Kje je Vilma?« sem vprašal.

»K stričevim je šla«, mi je odgovorila mamica.

»Povabit je šla strica in teto, kajne?« sem zopet vprašal.

»Da, povabit je šla strica in teto, da prideta popoldne k nam«, mi je rekla Poldka.

Ura je bila že pol dvanajstih, a naše Vilme še ni bilo nazaj. Začelo nas je skrbeti, kaj in kje se mudi toliko časa.

»Pojdi ponjo, naj pride precej domov, ker bo kmalu poldne«, mi je ukazala mamica.

Precej sem se odpravil na pot. Ko pa sem povprašal pri stričevih po Vilmi, mi je rekla tetka, da je ni bilo pri njih.

»Kam je neki šla?« sem vprašal samega sebe, in kar vroče mi je postalo. Pa sem šel domov in povedal mamici, da ni bilo Vilme k stričevim. In nas vseh je bilo strah, ker smo si mislili, da se je Vilma izgubila, ali pa da se ji je pripetila nesreča. Po hiši, pred hišo in po dvorišču smo začeli vsi po vrsti klicati glasno in obupno: »Vilma, Vilma, Vilma!«

A nič odgovora!

In šli smo jo iskat: jaz k temu sosedu, Poldka k drugemu, mama k tretjemu. A Vilme nikjer! Čim bolj se je bližal poldan, tem bolj smo bili v strahu: Kaj bo, če se ne vrne Vilma, ko pride opoldne očka domov? Vsi smo bili razburjeni, in v tem razburjenju nismo vedeli, kaj nam je storiti. Z nami vred so bili v skrbeh vsi naši sosedje. A nihče se ni mogel domisliti, kam bi se bila izgubila Vilma.

»Ko bi vsaj vedela, kam je šla, potem bi jo precej našla«, je jokavo govorila Poldka.

A jasno je, da je ni mogla najti, ker ni Vilma povedala, kam se misli izgubiti.

Naša mamica je šla sama po poti proti stričevim in se je ozirala in klicala na levo in desno, a Vilme ni bilo nikjer. Pogledala je tudi pod brv, vsa v strahu in skrbeh, ali ni morebiti Vilma padla v vodo — a Vilme ni bilo nikjer. Ljudi, ki so prihajali po trgu, smo izpraševali, ni li morda kdo videl naše izgubljenke, a vsi so nam odgovarjali, da ne. Naša bojazen je rasla bolj in bolj. Tako smo bili zbegani, da si nismo vedeli izhoda iz te mučne razburjenosti. Kmalu so vedeli vsi daleč naokrog, kaj se nam je pripetilo.

»Vilma se je izgubila!« tako je šlo od ust do ust.

Ura v zvoniku se je že navila, da se zdajci izproži in odbije poldne. Vroče je bilo. Solnce je svetilo na zemljo kot razbeljeno železo. Bilo je svetlo: iz samega zlata.

Nam so stale velike znojne kaplje po čelih, in lica so nam žarela od vročine in strahu. Nekateri so začeli kar jokati, tako jim je bilo hudo. Mamica je onemogla sedla na klopi in gledala po trgu.

»Kaj bo šele sedaj, ko pride očka, in ne bo naše Vilme?«

V tem pa se začne primikati naši hiši tamkaj s trga dekletce, ki je bilo že od daleč podobno izgubljeni Vilmi. In čim bliže je koracalo dekletce, tem bolj je rastle v nas up, da se je naša izgubljenka sama našla. V nas je šinilo novo, svetlo in sladko veselje. Naglo smo šli prihajajoči deklici naproti, in kakor iz enega grla smo zaklicali obenem: »Glejte, Vilma gre!«

In prišla je!

Vsa je bila razbeljena od solnčne vročine, in laski so se ji razmršili, se ji spustili po čelu in se sprijeli tamkaj v znoju. A v naročju je nosila Vilma vse polno zvenelih cvetic. In ko je prišla tako razgreta, s cveticami v rokah in z nedolžnim nasmehom v prijaznih očeh do nas, jo je prijel mama, jo dvignila v naročje in jo začela poljubljati.

»A kod si vendar hodila?« jo je vprašala.

»K stričevim sem šla, pa nisem mogla priti tja. Tako daleč so danes«, je odgovarjala Vilma.

In kmalu smo zvedeli, kako je prišlo, da se je izgubila. Včeraj je šla za procesijo in videla toliko potov na vse strani, pa je danes pozabila, kam in kod mora kreniti, da pride k stricu. Šla je po trgu naprej in se obrnila koncem trga na desno ter je šla namesto k stricu tja v hrib, v gorenje mesto. Pa ji je bilo dolgčas spotoma. In ker ni mogla nikakor priti do strica in ker ji je bilo dolgčas, je pobirala pod okni cvetice, ki so že zvene in ki so jih ljudje pometali na tla, ko je bila včeraj procesija končana. Potem pa ko se je zdelo Vilmi dovolj hoje in ko ni pa ni mogla najti stričeve hiše, se je obrnila ter odšla zopet proti domu.

To smo vse zvedeli tako počasi od nje, ko je počivala v mamičinem naročju.

»Samo, da si spet prišla!« je vzkliknila mamica in ji gladila lase s čela.

»Samo, da je spet prišla!« smo vzklikali vsi po vrsti.

In ura je odbila poldne, in zazibal se je veliki zvon. Njega glas je mogočno plaval iz visokih lin. Vsi smo utihnili, vsi smo molili: »Hvala Ti, da si nam vrnil Vilmo!«

Ona pa se je oklenila mamice in je bila vesela, da je zopet pri nji.

